

LO MESTRE TITAS

SENMANARI POPULAR, HUMORISTICH Y LITERARI

Preus de suscripció: Barcelona, semestre 2 pesetas. Provincias, semestre 2'50 pesetas. Número 5 cénts.
 » un any 3 » » un any 4'00 »

Redacció y Administració: carrer de las Molas, núm. 24, entressol, 1.ª; Barcelona.

CATALUNYA Y 'LS CARLINS

A mos estimats consocis de la «Joventut Católica de Barcelona»

(CONTINUACIÓ)

Deyem en el número passat que no surgiria may un partit antiparlamentari-dinástich per molts motius: 1.er perque 'ls catòlics no formarian may sota la bandera alfonsina.

2.on Perque 'ls regionalistas, únichs que podrian formar aquest partit, jamay serán més que escola social, jamay serán partit apte per governar, ja per lo que havém dit (IV), ja perque may serán cridats al poder pel Trono.

3.er Y no ho serán encare que aquest Trono perilli, perque de serho perillaria més encare, per la conjura que contra d'ell formarian els vells partits dinástichs, dels quals no 's pot despendre, per haver sigut mútuament, Régimen y partits, encubridors respectius de robos, escandalosos, de traicions sense nom, de desmembracions miserables, de lladrocinis sens fi. L'expulsió de Cristina y d'Isabel II está molt fresca en la memoria de sos descendents. Y aixó que aquellas augustas primpcesas no havían fet una millonésima de disbarats dels que ha comés... aquest régimen miserable.

Finalment, suposant que si es possible que surgeixi un partit dinástich antiparlamentari (y es suposar molt), el cas es que no ha surgit encare, ni té trassas de que surgeixi aviat. El fet es aquest. Y estaria be que, esperant la creació d'un partit que no se sap si es absurd, permetéssim acabi de consumarse la ruina de Catalunya, tenint de fet un partit antiparlamentari potent, jove, radicalment regionalista, ab diners y brassos més que suficients! Estaria bé que per no donar una puntada de peu á... certa cosa que cau per sí mateixa, permetéssim continuar la agonía de la Patria! Estaria be que á aquestas alturas anteposéssim el Trono á Catalunya!

XV

Dintre 'l camp de la República, la fracció federal predica regionalisme, capitanejada pel incorrupte Pi y Margall. Examiném aquest regionalisme. Y en primer lloch dirém que 'ls catalanistas no poden acceptarlo, desde 'l moment que ha escrit en Pi lo següent, que es tot lo contrari de las Bases de Manresa:

«Derribar, no levantar vallas debe ser el fin de la política... Agrandemos en los espíritus la noción de patria, ya que no podemos generalizarla... Por grandes que hoy fuesen nuestros afanes no habríamos de conseguir que el hombre tomase la humanidad por familia y la tierra por patria; abstengámonos, por lo menos, de hacer nada que contrarie la realización de este bello ideal.

«Corresponde al poder central: e) la acuñación de la moneda; h) los correos; i) los telégrafos... Corresponde al Poder central: 2.º todas las cuestiones que surjan entre pueblo y pueblo... 5.º n) la celebración de toda clase de tratados, tanto económicos como políticos...

«Al poder federal pertenecen las leyes sobre el trabajo de los niños y los adultos. Aplaudo lo que sobre enseñanza dispone la Constitución helvética» (En son article 27 la centralisa, encarregantla al poder central, ab una Universitat central).

«Mas de 70 años hace que se rige toda España por un sólo Código penal; ¿á qué volver, pues, en lo criminal, á la diversidad de fueros?... Si rompiéramos esta unidad, realmente seríamos unos insensatos... Al Estado hemos de confiar las leyes de enjuiciamiento.

«Corresponden al poder central: E) los derechos inherentes á la personalidad humana: la libertad de pensamiento y la de conciencia... el derecho penal y la ley de enjuiciamiento... la propiedad literaria y artística, las marcas y sellos de fábrica, los privilegios de invención... la libertad del trabajo, la inviolabilidad del domicilio, la correspondencia.» (Las Nacionalidades, 3.ª edición, Madrid, 1833; obra d'en Pi).

Per últim, en Pi y Margall nega á Catalunya las Corts á que té dret; no li reconeix Diputació ni Ministeri; res diu del us oficial de la llengua catalana. Aixó, tot contradictori ab las Bases de Manresa, demostra el caràcter del regionalisme federal: molt soroll y pocas nous. L'incolore regionalisme d'en Polavieja es, en el fondo, més radical que 'l d'en Pi. Moltes apariencias, pro, com el busto de la taula, non habet cerebrum.

XVI

¿Qué diihen á aixó la colla no petita de catalanistas federales? Endevant.

Els federales, ab en Pi, se declaran entusiastas partidaris de la Revolució francesa, del cosmopolitisme volterri, del individualisme jacobí. Per ells tot radica en el individu, en la conciencia. Y aixó (ho digué un catalanista á la Assamblea de Manresa) es tot antitétich ab el regionalisme. Lliberal, es dir, partidari del sufragi universal individual, de la ley de majorías, és lo contrari de regionalista de veritat, pues el regionalisme sá es natural, indestructible. no dependent de majorías ni minorías.

En Pi y els federales son parlamentaris. Per ells tot es discutible, y com á consecuencia, tot es derogable, ja que no 's discuteix per jugá á fet. Una majoría concedeix la autonomia; una altre, ab el mateix dret, la derroga. Regionalisme de paper d'estressa se'n diu d'aixó.

Quant als fabricants y comerciants, recordin las ideas socials del federalisme. Admirador aquest partit del petroli, ha canonizat á la Revolució francesa, á pesar de ser aquesta essencialment jacobinista. Els federales han demostrat ser més racionalistas, més progressistas, més socialistas, que federales. Avuy mateix han publicat no consentir reformas regionalistas, com no vinguin d'un poder republicá.

Y sinó, recordém aquells 9 mesos de República federal, á voltas presidida pel mateix Pi y Margall. Ni 's proposaren Corts catalanas, ni 'us del catalá, ni Diputació catalana, ni res; molt parlar de cantons, molta apariencia, molt barullo, y al final ¡nou mesos! sense fer res. Pro sí, algo es feu: robos á grapats, desorganización en tots els ordres, tiranía política com may s'havía vist, centralización del poder la més tiránica, balls de generals, la ruina del

comers, la perdua del crédito, etc., etc. Nou mesos de fe 'l ximple. Recordin tho els fabricants.

Finalment: Els federales no poden triunfar, sent, per lo tant, inútils. Ells son republicans; y ahont tenen aquests sas forsas, sa unió, los medis pera portar á la práctica son federalisme? Entre 'ls mateixos republicans, els federales son els més impotents: ni un diari contan; 5 ó 6 senmanaris solsament en tota Espanya; y els unitaris tenen 10 diaris y més de 50 senmanaris; lo cual vol dir que, de triumfar els republicans (es dir, els federales) la República seria unitaria; trevallant en favor del unitarisme els qui, ajudant als federales, ajudarian als republicans, cual inmensa majoría es centralista.

Mes clar, ni l'aygua.

XVII

Parla Don Carlos VII: «Si 's cumplissin mos desitjos, aixis com l'esperit revolucionari pretén iguals las provincias vascas á las demás d'Espanya, totas aquestas s'igualarian en son régim interior á aquellas nobles provincias». Aixó ho deya en 1869, fa 30 anys, cuan las vascongadas tenían complerta autonomia. (Carta-Manifest al Infant Don Alfons.)

«Catalans: ...jo vos retorno vostres furs, perque soch el mantenidor de tolas las justicias; y com que 'l temps no passa debades, jo vos cridaré, y de comú acort, podrém adaptarlos á las exigencias del nostre temps» (Alocució de 1872). Las paraulas retorno y justicias indican el parer de Don Carlos sobre las Lleys catalanas: no son concessions, son drets, justicias. També s'indica aquí la reunió de Corts Catalanas; y aixó ho deya fa 28 anys! A més, diu que reconeix lo que Felip V nos abolí; y com que lo que abolí aquest Rey mal aconsellat eran Corts Catalanas, Diputació ó Ministeri, autonomia judicial y universitaria y us oficial de la nostra llengua, surt per consecuencia que aixó era lo que reconeixia Don Carlos en 1872. Els catalanistas no ho han demanat fins ¡22 anys després! en la Assamblea de Manresa.

«La Regió conserva y perfecciona sa antiga legislació, administrant una Junta peculiar, ab la llibertat més complerta, els interessos privatiss de cada Regió, quedant reconegut el passe foral, y conservantse 'ls diferents idiomas» (Acta de Loredán, 1896). La paraula conserva indica la autonomia legislativa; perfecciona, la autonomia jurídica, y per lo tant Corts Catalanas; la Junta peculiar de la Regió es la antiga Diputació ó Ministeri; el passe foral es tant radicalment autonomista que ni 's catalanistas s'han atrevit á demanarlo; el reconeixement de la llengua catalana está patent.

No aduheixo més textos per falta d'espay y per ser innecessaris. Son aquests tres tant clars, están en documents tant solemnes, tenen fetxa tant llarga indicant la espontaneitat d'aquestas manifestacions, que hi está de més tot comentari. No obstant, no será en vá repetir molt alt. Don Carlos, desde fa 30 anys, quan no existia cap catalanista, quan tothom era rabiament centralista, prometia ja reconeixer á Catalunya Corts Catalanas, Diputació ó Ministeri, us oficial del catalá, autonomia universitaria y judicial. Quan ¡24 anys després! s'escribían las Bases de Manresa, els catalanistas copiavan ad pedem littere el programa carlí.

XVIII

Y tots els carlins son com Carlos VII. Deu folletos podrian omplir de textos. Ab els que segueixen n'hi haurá prou:

«Els carlistas han sigut sempre mantenidors d'aquell principi de govern del país pel país, self government» (Marq. d. Ponce-de-León).—«Espanya es una Confederació de Republicas, unificadas per la Relligió, gobernadas per la Monarquía, administradas pels Municipis» (Gabi Tejado).—«El Carlisme, que reconeix á las Regions son dret á la vida, no pot negárlashi son dret á la llengua» (El Correo Español, 1897).—«Volém regirnos per nostras Lleys, sens que nos las dictin quins no son catalans; volém nostras Corts y nostras Diputats; volém pagar solsament las contribuciones votadas en Corts Catalanas; no volém quintas á Catalunya» (Roger de Lluria).—«La incorporació de Catalunya, lo mateix que 'ls demás Estats de la corona d'Aragó, á la corona de Castilla, es per unió federaliva que li permet conservar sa naturalesa, sas Lleys, son govern. Han de celebrarse Corts Catalanas cada any; tots los jutjes, auditors, empleats y militars serán naturals de la Regió; Catalunya acunyarà moneda propia» (Bibliot. Pop. Carlista; tomo 28).—«Es necessari que se substituheixi la divisió provincial per la regional» (Ll. M. Mengod).—«L'exércit será format per voluntaris» (Aparisi y Guijarro).—«Las Regions son personas jurídicas. Perxó volém que 'l municipi sia lliure; que la Regió conservi sa legislació y la perfeccioni; que dintre del territori Regional se decideixin los litigis. Volém autonomia administrativa, judicial, legislativa y universitaria» (Mella, al Congrès).

Prou. Volen res més explícit, més radical, més clar?

Y com á resumén de tot lo dit, com á demostració complerta del regionalisme carlista, hermosament radical, llegeixin el folleto surtit fa poch Catalunya Autónoma, qual 2.ª edició está propagantse. En ell varem resumir nostre programa tocant á la autonomia, tenint la ventatja d'estar en forma de Constitució codificada:

El Correo Español, gazeta oficial dels carlistas, va apropar y alabar aquest folleto, en son número 3.299, corresponent al 24 d'Agost del present any. Vetaquí alguns trossos del capítul II:

(Acabaré).

Autógrafo Regi

«Venecia, 28 enero de 1900.

Mi querido Olazábal: Con profunda indignación me he enterado de las atrocidades cometidas en las Provincias Vascongadas sobre honrados caseros. Si en mi corazón pudiera hablar más alto el interés político que el espíritu de justicia, no me quejaría. Atropellos tan brutales, lejos de matar á ninguna Causa, nunca sirvieron más que para darle mayor vida. Pero no puedo olvidar que, si esas iniquidades hacen odiosos á los verdugos, llevan la desolación y las lágrimas á hogares inocentes.

Di á las víctimas de esos abusos de fuerza la viva simpatía que me inspiran, y lo muy presentes que guardaré en el alma sus sufrimientos actuales, para cuando luzca el día de las supremas reparaciones.

Haz también llegar el testimonio de mi gratitud á Ochoa y á Pradera, por sus varoniles protestas.

La voz del primero, que hace ya más de treinta años se levantó en defensa del Derecho y de la verdad, me recuerda aquellas fuertes generaciones, á las que debemos tantas glorias, y que obligaron á la revolución á hacer un alto, en el que todavía sigue inmovilizada.

La del segundo, representante autorizado de las nuevas generaciones, me hace esperar que la juventud formada en tan noble escuela se mostrará digna de sus mayores, mereciendo dar á aquella misma revolución el golpe definitivo.

Gracias también á tí, mi querido Olazábal, por lo que confortas á todos esos perseguidos, y gracias á los que te secundan en misión tan piadosa como patriótica.

Dios te guarde, como de corazón lo desea tu afectísimo,

CARLOS.»

Transwalanerías

També hem de parlar dels boers.

Millor dit, debem parlar dels boers, del únic poble de la terra que 's presenta sá y pur, en las postimerías d'aquest sigle de corruptors y corromputs. Se mereixen aquesta justícia.

L'home que no s'engresca pels súbdits d'en Krüger, ó no te ánima ó la te metalizada.

Lo veurer com aquesta nacioneta, petita com un cop de puny, abat, derrotada y xafa al Estat que 's diu "la primera potencia d'Europa," lo que es á mí, me fa perdre l'oremus.

Y al pensar que lluytant per la rahó y la justícia, pel dret y per la Patria, clavan cada tonyina que canta 'l credo als orgullosos fills d'un poble ambiciós y mercader, cegat per la copdicia més indigne, pico de mans y 'm poso més alegre qu'un nen ab un vestit nou.

Y encare que 'l tifa de 'n Silvela diu que no vol manifestacions públiques á favor dels boers, jo crido ab totas mas forsas: ¡Viscan els transwalins! ¡llenya á

Inglaterra! ¡matéulos!... y demás exclamacions d'entusiasme propias del cas.

Si 'n Silvela no ho vol que ho deixi, no sé que dirli.

L'home honrat te qu'entussiasmarse devant de l'heroicitat d'un poble mascle que sense fanfarroneías lluyta titánicament per la bondat de sa causa.

De segur, y no hi sé res, que si 'ls boers fossen á Espanya, serian tots carlins; perque 'ls carlins sense ser al Transwaal ens sentim tots boers... tota la gent de be son germans.

Lo Joubert y 'l Borjes s'assemblan com dos gotas d'aigua.

Lo general Buller, deu estar que bull, sobre tot quan deu pensar l'aprets que están á Pretoria.

Tots los telegramas d'aquest pastanaga, comensan com las malaguenyas:

"Tengo yo una pena,
tengo un sentimiento,
¡aaayyy!

¡Y quins gemechs, Reyna Santíssima del Carmel!

¡Oh, y gemechs inglesos que deuen semblar los parlaments dels porchs!

Vaja, la rassa anglo-sajona está d'enhonorabona. La graciosa Victoria que ja es l'única victoria que 'ls hi queda, en lloch de donar xocolate als soldats expedicionaris, valia mes que 'ls hi hagués dat l'Extrema-Unció, perque l'xocolate sols servirà pera celebrar sos triumphos els boers.

¡Quan els hi prenen los canons ó sia las xocolate-ras, com deu anar lo xocolate!... ¡com un riul!

Se veu que 'l Tujela, es un tunela ¡ja 'l sabrán de memoria ab tant passarlo y traspassarlo! Per ara 's veu que la Col es berd-a, y que no está la Col-en-só.

A Spion's-Kop, l'espia 'ls doná un cop, y 'l general Botha, los feu botar de debó.

¡Fins á cops de peu!... ¡com la canalla!

Y en tocant á Roberts, se veu que val molt mes lo Robert que tenim á Barcelona; aquest ne cura algun; aquell los fa matar tots... alló sembla un escorxadador.

¡Y 'ls de Ladhysmit, no dihuen ni xerri ni merrit; aquells están als llims, esperant lo sant adveniment, pro 'ls altres los hi dihuen qu'esperin sentats, qu'es mes cómodo.

Lo general Gatacre—se veu que també á Inglaterra de qualsevol cosa 'n fan generals, com en un altre puesto que jo sé—quan veu un boer, no dona sino veu de mando: "¡Fuig, que venen!"

¡Ja 't dich jo, que no 't dich re!

¡Los inglesos no ho fan tant be com los cipayos, pro no se 'n falta gayre!

Los campaments inglesos quan ells l'abandonan, deu semblar un diposit de... confitura ¡quins blats s'hi farian!

Ara dihuen que 'ls boers los hi regalarán unas calsetas á cad'ingles, perque no volen tanta... cobardia. Las balas boers se veu qu'entran per un ull y surten per... un altre.

¡Lo qu'es l'instint de las bestias! Demunt de cada cos d'exercit inglés, sempre hi van grans bandadas de corps; la pudó solsament que fan de morts, ja no 'ls deixa viurer.

¡Si fos com anar d'aquí á Paris, l'anar d'aquí al Transwaal,... me n'hi anaba, me feya boer, y feya la figa á tots los inglesos d'Espanya!

¡Vóltals!

MANEL.

La mala fe de "La Veu"

Nostres llegidors haurán notat la inquina dels catalanistas contra dels carlins. No perden ocasió d'atacarlos, com si nosaltres fossim els centralistas d'Espanya ó els butxíns de Catalunya. Y si á la fi fossin aquestas campanyas carlistofobas rectas y honradas, si ab la llealtat del convensut y la imparcialitat del home de bona fé nos combatissin, ho deplorariam de cor, pro respectariam sempre al adversari lleal, que sustenta ab calor lo que ell creu convenient y just pera l'engrandiment de Catalunya.

Pro la campanya anti-carlina dels catalanistas no es pas aixís. L'odi sectari anima á aquests senyors, anteposant á la veritat, á la justícia, á la bona fé, sos prejudicis, son amor propi, sos interessos particulars. Qué hi fa qu'en Pi y Margall no defensi Corts Catalanas y s'alihí ab en Romero contra Catalunya? La Nació Catalana no 'n dirá res; sas ideas republicanas son primer que la Patria. Qué hi fa qu'en Cucurella fassi mutís al ser atacada Catalunya? Tampoch ne

dirá res La Veu de Catalunya; avants que la Patria hi ha els interessos del periódich y una acta de diputat canero en perspectiva...

En cambi no perden ocasió d'atacar, oportune et importune, als carlins, y no, com hem dit, ab la llealtat del convensut, sino ab la mala fe més refinada. Volém passar per alt la campanya entre Lo MESTRE TITAS y La Nació; pro sí que no podém menos de fer notar que el darrer número de La Nació afirma textualment "que tots els diaris de Madrit, sense excepció, han combatut la Pastoral del Doctor Morgades y s'han posat contra Catalunya". A La Nació li consta que aixó es fals. La Nació sap y ha llegit els hermosos articles de El Correo Español defensant á Catalunya, al senyor Bisbe y la llengua catalana. Y si no rectifican, tenim dret á dir que falta á la veritat quan se tracta de carlins.

Pro venim á La Veu de Catalunya, que es la que ha posat la ploma en nostras mans. Aquest periódich, orgue dels pasteleros del Foment, está fent contra 'ls carlins la campanya més vil, la campanya més miserable, la campanya més rastrera, que es la campanya del silenci.

Per sas columnas passen tots els discursos en pro y en contra del Regionalisme, pronunciats á las Corts. No n'hi falta ni un... es dir, sí, hi falta 'l d'en Cruz Ochoa. La Veu no 'l copia, no vol s'enterin els catalanistas de que 'ls carlins defensen la llengua catalana y á Catalunya.

La Veu ha copiat en sas columnas tots els articles, en pro ó en contra del Regionalisme, dels diaris de Madrit... es dir, no tots; els de El Correo Español (més de vint en nombre) no s'ha dignat copiarlos. Els catalanistas se 'n haguera enterat, perdent aquella santa ignoscencia y aquella santa ignorancia que tots tenen. Un parell n'ha copiat solsament, posant en un d'ells dice un diario de Madrit, sense anomenar, quin es, y retallant del altre els párrafos més substancials, més radicals, més expressius.

Varem publicar Catalunya Autònoma, folletó importantíssim per l'assumptó de que tracta; en ell posém el regionalisme carlí en forma de Constitució Codificada; y apesar d'haver sigut aprovat pel orgue del Rey, El Correo Español, y pel orgue de la Junta regional catalana, El Correo Catalán, La Veu no n'ha dit res, haventli enviat duas voltas. No fos cas que s'enteressin els ignocents del nostre regionalisme...

Es la rastrera y vil campanya del silenci.

Pro are, de mica en mica, ja ve parlant, indirectament, contra nosaltres, ja no li basta callar; l'acta futura exigeix molts sacrificis.

L'un dia porta un article "Weyler y el weylerisme", en que afirma que 'ls carlins ja no serveixen, perque entenen; com els altres partits els conceptes de Nació y Estat, es dir, á lo jacobinista. Per supuesto que no ho prova, istil dels periodistas manchegos. Pro no sap l'articulista que mentres á la Assamblea de Manresa anomenavan á Espanya Nació y Patria (entre altres don Joan Permanyer), els carlins, molts anys antes, ja havian dit que Espanya no es Nació, sinó Estat? Al menos devia saberho en Prat de la Riba, avants de deixar posar tals lirismes y embusterias á La Veu.

L'altre dia diu, á proposit de la persecució contra 'ls catalanistas de Lleyda, que 'l catalanisme es legal, perque ho es el partit federal, que defensa lo mateix. No sap en Prat de la Riba que en Pi y Margall es enemich acérrim de Corts Catalanas y de Ministeri Catalá, que es lo més culminant del programa catalanista? Si no ho sap, llegeixi Las Nacionalidades (5.ª edició), els Estudios sobre la Edad Media y El Nuevo Régimen, d'en Pi y Margall, y llavors podrán escriurer sense deixar anar tals disbarats.

Lo més natural era posar per exemple 'ls carlins, ja que defensen Corts Catalanas; pro avants de dir aixó, primer crucificarian cent voltas á la veritat els de La Veu de Catalunya.

Y ans de fer punt, un parell d'observacions. Un diari catalá, serio, anticentralista, práctic, formal, deuria fer en tot lo contrari de la premsa sossa, lleugera, ignorant, comercial de Madrit. Donchs La Veu sembla, talment redactada á la capital de la Manxa. La lleugeresa, la ignorancia, la mala fé, els cinch centims: vetaquí sos ideals. No en va se 'l té ja per el según Noticiero, corretgit y aumentat.

Y á qué 's deu eixa campanya de La Veu contra nosaltres? No ha rebut La Veu ordres de sos pro-

pietaris, que son, en sa majoria, els pasteleros del Foment? Sobre tot, es veritat ó mentida que pròximament se rán encasillats elements de *La Veu* pera concejals y diputats? Oh, santa... nóminal! Que lassis ballá al entorn teu als sessuts y venerables Prat de la Riba y Companyia!

VALCARLOS.

POLÉMICAS

X

Agrahim als nostres entusiastas amichs de Catalunya las encoratjadoras y nombrosas cartas que segueixen enviantnos, y dispensin no insertém las que anavan destinadas á ser publicadas. A tots els devém las gracias, senyaladament als de Tarragona, Manresa, Vich, Tortosa y Lleyda, que 'ns havian enviat articles doctrinals contra *La Nació Catalana*, felicitantnos un cop més de que l'element escolar del Seminari catalans segueixi, com sempre, fidel á la bandera carlista, que es la bandera de Catalunya.

Un aprofitat teólech del Seminari de Tarragona nos ha enviat un trevall curiós, que publicarem un altre dia, si á Deu plau. Mentrestant poden, els qui vulgan, enviarnos *datos* sobre catalanistas pera la *Resseña històrica dels catalanistas* que publicarem aviat, sent inútil dir que deuen vindre aquets *datos* autorisats.

“ORÍGENES HISTÓRICOS DEL CARLISMO”

Está á punt de posarse á la venda aquest important llibre, que vé á ser el tomo 1.er de la *Historia del Carlismo*. Té unas 350 planas, y 's vendrá á 4 pessetas exemplar. Als qui 'n prengan mes de 3, á 3 pessetas. «Biblioteca Regional», Molas, 24, entressol, 1.ª, Barcelona.

Tercer Certamen de LO MESTRE TITAS

(Continuació)

**Per agafá als lliberals
(¡quina colla d'animals!)
de tots nostres mals culpables,
y 'l seu merescut doná'ls,
¡quins tormentos son aplicables?**

TREVALLS REMESOS

XLIII

Pels lliberals descarats que contra la moral braman mentres vils projectes traman, sé tormentos assegurats; colse per colse amarrats, grosá pedra al coll lligada y enfonsats d'una vegada al bell mitj del mar Atlántich. Es torment semi-romantich pro digne d'aytal llopada.

XLIV

Als lliberals, jo voldria que l'ayre foch se'ls tornés, que cada un d'ells tingués mal de caixal nit y dia. A tots ells, desitjaría que á trossets sas carns tallessin y, estant aixi, 'ls hi tiressin plom derritit al instant: y que quan d'eix modo están los anys de Noé visquessin.

XLV

Jo dels lliberals faria los menjars mes exquisits. Me 'ls menjaría fregits, ab sigrons, ab xiribia. Per esmorsar y al mitj dia, á la cassola; á la paella, al vespre, ó be á la graella. Tan bons son els lliberals, que quan no 's tenen caixals se 'n pot fer sopas de vella.

XLVI

No es pas difícil, crech jo, castigar als lliberals; se 'ls hi fan tornar els rals un á un, sens compassió, y á la primera ocasió, sens que hi haja preferencia se 'ls hi llegeix la sentència y á la forca desseguida; que prenent aqueixa mida será pels bons experiència.

XLVII

Vos costa molt acabar ab els lliberals d'Espanya. ¡Que 'n teniu poca de manyal! Lo medi jo os vull donar. Ab sogra feulos estar, y ab duas solteras, tías, ¡y veureu sas alegrias tornarse trist desconhort: que res hi ha per'ná á la mort con tenf *aixó* quinze días.

XLVIII

Comensant pel mes *petit* y acabant per *la mes gran* los aniria embarcant cap á Austria tot seguit. Quan fora escombrat Madrit y ben net de porqueria, cap á Venecia aniria á busca á Carlos Seté: puig fentho aixis, jo ja sé que ni un sol ne quedaria.

XLIX

¡Sabeu lo que jo faria als lliberals de Madrit? Degollals com un cabrit y acabá ab tal pilleria. La seva sanch llensaria á podrirse en un femé; si á degollarlos puch sé, sas cars y pells vull cremadas; sas cendres endiabladas al fons del mar tiraré.

L

¡Xeringuém als lliberals? la idea es de mon agrado. Fem fondrels com un bolado en una bassa de cals. Sos ossos, pulverisals fins la viga de l'esquena; destruint eixa cangrena que ha deixat per tot llavó, y nostra aymada Nació no estará may mes ab pena.

LI

Lo qu'es jo, de lliberal, es ben cert; ho podeu creure, quan ne veig un, penso veure un grandíssim animal. Jo us enrahoñó formal: ¡Que puja un Govern? ens pela. ¡Que 'n puja un altre? ens repela. Donchs, *nada*; els feya un bon joch. ¡per l'ano un bon raig de foch! especialment á en Silvela.

LII

En Cuba la traició del Govern, ben clara hem vist, y després d'aixó, es ben trist que 's mengi encare el turró. ¡Ay si ab balas de canó no escombrem tal lladregada! ¡Pobre Espanya, patria aymada, anirás rebent pallisa y 't pendrá fins la camisa de Madrit la gran llopada!

LIII

Quan jo veig joh noble Espanyal que 'ls lliberals y masons, per ceptre d'or de dos mons t'ha donat una vil canya, voldria qu'ab rabia *extranya* vinguessen deu mil butxins á fer trossos y bocins de tant infernal nissaga, que es la mes horrenda plaga de l'Espanya dels carlins.

LIV

Considera, ánima mia, de la Patria l'afflicció y veurás si tens rahó de dir, orant, cada día: D'un Govern de rassa impia que apedrega 'l Sagrat Cor y sols te fam y sed d'or, bebent la sanch del obrer y es d'Espanya en gran Fosser... ¡lliuraunos prompte, Senyor!

(Acabaré).

LLIBRES IMPORTANTÍSSIMS

CATALUNYA AUTÓNOMA.—2.ª edició. Fulleto importantíssim sobre 'l regionalisme carlí y sobre nostre programa en general, posat en forma de Constitució codificada. Agotada la 1.ª edició de 10.000 exemplars. Deu centims un. 6 pessetas el cent.

LOS CONSEJOS DEL CARDENAL SANCHA, del P. Corbató.—2.ª edició. 200 páginas de text curiosíssim, com se veu pels trossos que ha publicat LO MESTRE TITAS. A punt d'agotarse la edició. Una pesseta exemplar.

TÁCTICA DE INFANTERÍA.—Denunciada fa tres mesos la 2.ª edició, torna á posarse á la venda, per haver sigut absolt l'autor en lo procés que se li seguía. Es necessari á tót carlista per lo que puga tronar. 60 céntims exemplar.

LA ESPAÑA JUDÍA.—Més de 200 páginas d'història referent á la vida dels israelitas espanyols y son estat actual. 6 rals exemplar. Als suscriptors quatre.

ALMANACH DE «LO MESTRE TITAS» per 1900.—2.ª edició. 160 planas de text; 120 grabats; cobertas á 2 colors; santoral, etz. Dos ralets un.

ORÍGENES HISTÓRICOS DEL CARLISMO.—Primer tomo de la *Historia del Carlismo*, comprnent fins l'any 1833. Está en prempsa y dintre poch se vendrá á 4 pts. exemplar.

Segons un periódich de Tarragona, els catalanistas d'aquella provincia votaren y apoyaren al senyor Herrera, candidat *castellanot*.

¡Ah, la puresa dels catalanistas! Per *supuesto*, que debían ser els catalanistas de *La Veu*, perque *La Renaixensa* en protesta.

¿Y que dirá la *vella* catalanista quan veigi encasillats com qualsevol *castellanot*, als seus ex-companys en Prat de la Riva, en Verdaguer y Callís y en Domenech?

Tal volta algún extranyará que combatém, tornant-loshi la pilota, als catalanistas.

Es que aixis com en l'ordre religió els que perjudican més al catolicisme son els católichs lliberals, en l'ordre polítich, els que perjudican més al únich partit netament monárquich-federal qu'existeix á Espanya, son aquests que, ab capa d'un regionalisme puritá y semi-católich, pretenen jugar ab dos jochs de cartas.

No n'ha mogut poca de gatzara al Congrés el senyor Cañellas, ab la seva proposició.

El Congrés semblava un safreig.

O millor, una *cort de gorrinos*.

Que exceptuant uns quants, ho son, y molt...

En Soler y March també ho va fer molt be al defensar als catalanistas.

Per més que jo, so defensor acérrim de la *ideya* catalanista, pro no de la majoría dels titulats catalanistas.

Perque l'esprit catalanista, es el dels carlistas pro una mica adulterat.

Y estém molt conformes en lo que digué en Soler y March: "Los catalanes aceptamos el programa de Manresa cuando menos en su espíritu."

A lo que contestá el *nen* Sedó: "Pues yo no estoy conforme ni con la letra ni con el espíritu."

Es clar. El *nen* no hi pot estar conforme, perque els burros no poden estar conformes més que ab la cibada.

Ni hi poden estar el seu pare, el juheu mes gros que tenim á Catalunya, ni el seu sogre, l'ex-picapedré mes afamat de rals que 's coneix.

Un Concert... massa económic

¡Vaja! que aquesta musica ja comensa á fer pudó;

agafeu els trastets, y ¡alsa! marxeu á un altre cantó.

Per altre part, á mi m'agradan aquests escándols del Congrés y aquesta *inquina* dels polítichs contra Catalunya.

Es una propaganda fenomenal á favor del carlisme. La llástima es que certs catalanistas, ab esperit *cuneril* pitjor que qualsevol *castellanot*, ataquin encare al carlisme.

De qui han de rebre las verdaderas llibertats catalanas.

Al Congrés, el senyor Cañellas fou interromput per el senyor Orellana, qui li digué: "No levante muertos S. S."

A lo que contestá el senyor Cañellas: "Eso de levantar muertos, lo sabrá S. S. por experiencia propia."

Crits, escandol y amenassas.

Un dels que mes crida es en Lletjet, y el marqués de Portago exclama: "¡Orden! Deben callarse los que están pendientes de suplicatorios por estafa."

La *Publicidad* es clar, se las calla aquestas paraulas, y las supleix per: "Cállese su señoría."

Y després els polítichs s'esgarrihan perque en Cañellas diu que 'ls estudiants no s'enteran de que hi ha Corts espanyolas.

Ni aixó son Corts espanyolas, ni aixó es cap Parlament: Els catalans solen dirne *comunas*... números 100.

Máquinas d'escriure «Hammond». Hem rebut el preciosíssim mapa que regala el senyor Puigdollers Maciá, agent general de la casa "Hammond" acreditadíssima en tota Europa y América per las sevas máquinas d'escriure.

En veritat son las millors qu'hem vist, tant per la facilitat en l'escriurehi, com per son mecanisme precís y ben deixat. Ab ella pot escriurehi en tots els idiomas, ab els accents, signos y lletres especials, y

l'acompanya un surtit de 150 caracters de lletra, si l'un bonich, hermós y net l'altre.

La tinta pot ser comunicativa, fixa y del color que 's vulga; y tot se fa ab aquella facilitat y rapidés que 's fan necessarias en las grans casas de comers.

Desitjem al senyor Puigdollers molta venda, que de següé será grossa.

Per la nostre part, desitjem adquirirne una, may sia sino per escriure en catalá y ab la máquina "Hammond," als polítichs de Madrit pera que aprenguin que á Nova-York saben mes y donan mes importancia al idioma catalá, que 'ls *castellanots*.

Ab aquest número repartim als suscriptors números atrassats, pera que 's dignin enviarlos á carlins amichs, sobre tot dels pobles hont no entra encare Lo MESTRE TITAS. Esperém ho farán.

AYGUA AB BOLADO

En prosa ó vers ho faré, segons me vingui més be.

La tiranía lliberal, sobre ser odiosa es hipócrita; si fos franca, no faría tant fástich.

Per aquesta rahó es Pons Pilat lo tipo més asquerós dels enemichs de Jesús.

Lo lliberal més honrat se mereix ser fusellat; (parlo solzament políticament.)

No 't fihis may de l'aygua mansa; sembla que 't fa festas y t'ofega.

Pensant en Deu y en la mort no farás may cap dissort.

Lo govern no vol sentir parlar en catalá. Y jo 'l que veig, qu'encara que paguem la contri-bució en catalá, be la cobra.

Els homes que son senzills s'estalvian molts perills.

La coqueteria es lo lliberalisme de las donas.

"Jugant per necessitat perdrás per obligació;" (lo govern es excepció d'aquest principi sentat).

Lo dir no mes qu'alló que á un li convé, es una ciencia molt difícil; per 'xó hi ha tants embustersos, tants hipócritas y tants compromisos.

L'escoltar á la conciencia y creurerla, es una ciencia tant gran, que ja 't juro jo que es clau de la salvació.

Moltas vegadas, es més provocadora una mirada qu'una paraula; y á pesar d'aixó, si be es veritat que moltas donas s'ofenen per una paraula, cap s'enfada per una mirada.

No hi ha cap sabi que no ignori una cosa ó altre.

Encare que 't creguis tenir molt talent, procura no dirho; que ho digui la gent.

Lo sabi que peca, es un ignorant voluntari.

La persona de talent, que 'l té, y además s'ho creu, pert, segons criteri meu, cada dia un deu per cent.

Lo sabi que no difundeix la ciencia, es com l'avaró; té 'ls tresors amagats, y no serveixen ni per ell ni per ningú.

Lo tonto qu'es presumit es nau que no arriba á port; es un arbre carcomit que no fa sinó fruyt bort.

La llengua del sabi es com la campana de l'Iglesia. Aquesta crida al pecador al temple de Deu. Aquella crida al ignorant al temple de la ciencia.

Lo qui mor y acaba be no li cal sapiguer re.

Un Camalluhent.

Per la copia,
ROGER DE LLURIA.

EXTRACTE-GLOBO

Lo millor medi pera llimpiar metalls.

Se recomana d' un modo especial als Parrocos pera netejar y enlluhentir los objectes del Culto.

Dipòsit central en ESPANYA: Fontanella, 5.—BARCELONA.

Dipòsit á VICH. — { D. JOSEPH PALMEROLA, carrer Argenters, Confiteria.

» á GIRONA. { DON PERE GELABERT, Ciutadans, n.º 4, Colmado.

» á MATARO { D. JOSEPH MIRALPEIX, Carretera d' Argentona, Drogueria.

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.